

— Umrl je minulo nedeljo g. A. Malner, vladni oficijal po kratki bolezni v 43. letu starosti. Pokojni je bil več let uradnik predsedniške pisarne c. kr. deželne vlade kranjske.

— Prečastiti gospod dr. Čebašek, bivši vodja in profesor tukajšnjega semenišča, sedaj kanonik, prejel je visoko odlikovanje papeževo s tem, da je bil imenovan za hišnega prelata njegove svetosti. Tako odlikovanje podeljujejo sv. oče samo posebno odličnim duhovnikom, posebno škofom in nadškofom. Radostni čestitamo našemu velezaslužnemu, visokospoštovanemu gosp. doktorju, kanoniku — zmiraj zvestemu rodoljubu.

— Prečastiti naš rojak gospod generalvikar Anton Gros, misijonar v severni Ameriki, vrnil se je pretekli teden v svojo domovino. Nadejamo se, pri tej priliki kaj več zvedeti o njegovem delovanju v daljni Ameriki.

— Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda naznanja s tem vsem rodoljubom, ki hoté snovati podružnice, da je bilo pravilno izvoljeno družbino vodstvo na veliki skupščini dne 5. julija t. l. — Zato naj se, kakor poprej osnovanemu odboru, tako od slej blagovolijo oglašati družbinemu vodstvu v Ljubljani, koje jim preskrbi pooblastil, prošenj in česar je potreba.

Ljubljana, 24. julija 1886.

Tomo Zupan,
prvomestnik.

— Don Quixote und Sancho Pansa auf dem liberalen Parnasse. Der Herren Anastasius Grün und von Bauernfeld Fanfarronnaden in Politik und Religion, nach Erfahrung und Vernunft gewürdiget von Sebastian Brunner — imenuje se zadnje dni na svitlo prišla 200 strani obsegajoča knjiga, katera je prav dobro došla v pojasnilo nasprotovanja, katero je povzročilo razkritje „Zelenčeve spominske plošče v Ljubljani“. Ojstro pero staroznanega pisatelja Sebastijana Brunnerja v njej hudo biča delovanje Grünovo v politiki in na verskem polju. Gradivo v knjigi razdeljeno je v 76 poglavij, katerih 50 obdelava Grüna, 26 pa pl. Bauernfelda. — O doslednosti pesnika Grüna, ki je pisal o kraljih, da vse človeštvo boleha na njih („krank ist die ganze Menschheit, an Königen leidet sie“) odgovarja pisatelj Brunner

Doch folgt dem Zorneswüthen — die komische
Cadenz,

Der Dichter dankt einem König für die süsse
„Excellenz“,

Er beugt sich voll des Dankes für den „Ge-
heimrath“ sehr —

Als ob er ein Königsfresser niemals gewesen wär!

V slovenskem bi se to reklo pristo tako:

Po divji jezi — smešen prišel je skok navpik,

Pesnik se kralju klanja, ker „tajni je svetnik!“

Za „sladko ekscelenco“ poln hvale spet stoji

Pred kraljem, — kakor nikdar da prej jih hrustal ni!

Tako na drobno in ojstro obira Brunner svojega starega političnega in verskega nasprotnika Grüna, ž njim pa še njegovega zvestega pajdaša pl. Bauernfelda, kateremu ne ostane dolžan odgovora ne na eno njegovih slanih in neslanih zabavljic.

Knjiga je na prodaj v katoliški bukvarni v Ljubljani in stane 1 gold.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. — Politika miruje večinoma, edino, kar se v „pasjih dneh“ tu in tam čuje, je: minister A. odpeljal se je na svojo grajščino, minister B. odpeljal se je v kopel Z. itd., in zato tudi od minulega tedna nimamo navajati mnogo več, kot kaj tacega. Ministerski

predsednik grof Taaffe in pa finančni minister pl. Dunajevski odpeljala sta se minuli teden za 2 dni na Štajersko in sta tam obiskala kneza Lichtensteina na njegovi grajščini, drugi dan vrnila sta se oba zopet nazaj na Dunaj. Levičarskim časnikom to skupno popotovanje ministrov ni nič prav razumljivo, ker nekaj tednov uže trobijo v širok svet o hudem nasprotju med ministroma in zagotavljajo, da dobi minister Dunajevski naslednika, kateri bo levičarjem bolj po volji; imenujejo barona Besetzny-a, katerega je baje celó česki deželni namestnik baron Kraus šel prašat, jeli bi ne hotel prevzeti denarnega ministerstva; naenkrat pa nahajamo oba skupaj na potovanju k konservativcu knezu Lichtensteinu. Kaj veljajo tedaj govornice o razporu med ministrom in kaj naj svet sodi o presukanju politike grofa Taaffe-ja proti levici? — Levičarji ne poznajo za našo državo druge politike, kot gospodarstvo Nemcev in zato so odgovor imeli takoj pri rokah, da je šel Taaffe k Lichtensteinu v ta namen, da bi ga pridobil za to misel, za vladanje Nemcev, katero naj bi podpiral nemški knez Lichtenstein. — Kaj pa ima pri tem poslu opraviti Poljak Dunajevski, ki se ima namestiti z nemškim ministrom? na to vprašanje pozabili so odgovoriti levičarski časniki. — Vse ugibanje kaže, kako popolnoma v temoti tavajo levičarji in kako vsako najmanjšo dogodbo sebi na korist — prav po željah svojega srca obračajo.

Nam se shod imenovanih ministrov s knezom Lichtensteinom zdi prav lahko razumljiv in smatramo ga za jasen odgovor ministerstva levičarjem, da se vlada nikakor noče sukati proti levici, temveč, da hoče tudi za naprej vladati s pomočjo dosedanje večine državnega zbora.

Prvi odgovor na one govornice bilo je odlikovanje odločnega desničarja, cesarskega namestnika za Moravsko grofa Schönborna, drug ne manj jasen odgovor je shod s konservativnim vodjem desnice knezom Lichtensteinom.

Med tem šel je minister Dunajevski na odpust v Išel, kjer bo v bližini cesarjevi priliko imel, z odprtimi očmi opazovati vse politične dogodbe in pripravljati gradivo za pogodbo z Ogersko. — Tudi levičarjem nedvomljivo je potovanje ministra vnanjih zadev, grofa Kalnoky-a, k nemškemu kancelarju knezu Bismarku, vrh tega pa potovanje nadvojvode Karola Ludovika s soprogo v Petrovi dvor k ruskemu caru. Dvoje to potovanje je dokaz, da se v naši vnanji politiki hoče tudi v prihodnje vzdržati vzajemnost z Nemško in Rusko, da se hoče ohraniti zveza treh cesarjev kot poročstvo evropskega miru.

Staro mrženje ogerskih politikov zoper Rusko in pa splošna razdraženost ogerskih mogočnejev zaradi odstranjenja Edelsheima in odlikovanja Janski-a je vzrok, da ogerski ministerski list „Nemzet“ tudi na obnebi vnanje politike hoče videti črne oblake, da bi iz teh dokazal potrebo vzajemnosti med našo vojno in ogersko politiko, toda namen kovanja na te črne oblake je sedaj preočividni, zato tudi srdite črne očali Tiszove sedaj gotovo ne bodo zatemnele našega vnanjega političnega obnebjaja. Prejasno je, da uradni ogerski „Nemzet“ le v zrcalu kaže nevoljo Tiszovo, da se Najvišji avstrijski krogi niso hoteli ukloniti ogerskemu šovinizmu nasproti državnim vojni.

Koroška. — V levičarskih listih je čitati, da namerava „Deutscher Verein“ prirediti po deželi več javnih shodov, pri katerih bodo, kakor razumljivo, na vse moči pritrkavali na veliko-nemški zvon. „Grazer Tagespost“ zadovoljna pozdravlja to vest ter toži, da je na Koroškem vse mrtvo, da se nižče ne briga za politiko, da volilnemu shodu, katerega je sklical državni poslanec Hock, ni prišlo nič poslušalcev. Za „Deutscher Verein“

ima sedaj vodstvo in kričanje na popotnih shodih prevzeti znani velikonemški šolmašter Steinwender. Prvi tak shod bo, kakor pravijo v Vélíkovcu, in „T. P.“ dostavlja, kako potrebno je tako politično bujenje, kaže izvolitev ministra Pinota na Koroškem.

Nam je to početje nov dokaz, da „D. V.“ in vse, kar diha in piha krog njega in društvo v obrambo nemštva, temveč v razširjenje nemštva v prvi vrsti po Koroškem, potem pa dalje doli do morja jadranskega. To je ona velikonemška pesem, katere enako čujemo v Berlinu, v Draždanih, v Beču, Gradcu in povsod, kjer se zberó vsaj trije zvesti učenci kneza Bismarka.

Koroške Slovence posebno opozarjamo na te dogodbe in vsej slovenski tamošnji inteligenci in pravičnim konservativnim nemškim elementom kličemo: Pozor! Nikdar ne mirujte v tem svetem boju, vsi Slovenci smo z Vami!

Ogerska. — Kakor ni bilo drugače pričakovati, še zmiraj bolj vre med mogočno magjarsko politično množico. Časniki vsak po svoje odrihajo po nepopoljšljivi dunajski vojaški stranki, nekaj jih žuga bolj brezozirno, nekaj še nekoliko prikrito. Tisza in njegov list „Nemzet“ se še zmiraj nekoliko skrivata. Tisza baje 30. t. m. pride v Pešt in se od tod poda čez Dunaj in moribiti v Išel, v kopel Ostende. Ljut „Nemzet“ pa se zavija v haljo gorje-klicajoče Kasandre, ko piše: „Mnogo vzrokov imamo verjeti, da gremo naproti gledé razmer med vlastmi in njihovih nakan v izhodu tako, kakor v zahodu velikim premembam ali vsaj v to namenjenim pripravam. Pred očmi je treba imeti, da so videti znamenja velikih zmešnjav, katere se nas tikajo in zato nam je treba pripravljenim biti za mogočnost iznenad in se močno pripravljati za vse slučajje. Tako piše „Nemzet“. — Mi sicer radi pripoznamo, da bi moral slep biti, kdor bi tajil mogočnost velikih homatij, ker znamenj za to je premnogo enako na Balkanu kot v zahodu, odločilne so v tem enako razmere med Nemško in Francosko, kakor one med Angleško oziroma Avstrijsko in Rusko. Čudno pa je, da „Nemzet“ to, kar vsa Evropa uže najmanj celo leto vidi, še le danes zagleda, ko je umirovljen baron Edelsheim, in da tega ni videl tedaj, letos meseca maja, ko je peštanska inteligenca v državnem zboru, peštanska druhal pa po ulicah in trgih nesramno trgala in rušila potrebno vez med vojno in prebivalstvom. Takrat je „Nemzet“ in njegov gospod — Tisza — pomagal trgati nedotakljive vezi, ki vežejo povsod državljane v orožji in one brez orožja.

Minulo nedeljo zbralo se je nad 150 poslancev in drugih političnih oseb v posvetovanje resolucije, katero nameravajo priporočiti ljudskemu shodu v Pešti dne 1. avgusta o tej zadevi. — Govornik je odločen poslanec skrajne levice Ugron in še dva druga. — Tu bomo zopet čuli nekaj kop prenapetih fraz, od katerih prihodnjč privoščimo svojim čitateljem nekaj poskušenj.

Primorsko. — Nek dopis v „Edinosti“, v katerem se slovenskim okoličanom priporoča, da naj v tamošnjih ljudskih šolah zahtevajo namesto podučevanja laščine, katero uže tako gladko govoré, podučevanje nemščine, ker jim ta pri vojaščini dobro služi, zbudilo je strmenje med vsem zavednim slovenskim svetom, med našimi nemškimi nasprotniki pa toliko radost, da so to za nje veselo novico takoj brzojavili v vse vnanje časnike. — „Edinost“ v svoji zadnji številki izreka, da oni dopis ni imel onega pomena, katerega mu pridevajo čitatelji; da „Edinost“ prej kot slej stoji na edino mogočem in pravem stališči, da v ljudski šoli ni prostora za drug jezik kot materni jezik učencev in da bo dotični dopisnik bržčas sam popravil oziroma v tem smislu tolmačil svoje besede.

Po vsem tem radostni pozdravljamo to popravo Radujemo se, da se bo veselje naših nasprotnikov preobrnilo zopet v žalost, in sodimo, da je vsa ta zmešnjava nastala prej ko ne zato, ker vredništvo „Ed.“ onega dopisa pred tiskom ni zadostno prečitalo.

O koleroi se sme sploh trditi, da se širi tudi v okolici tržaški, izrekoma se je huda pokazala v Istri poleg Ricmanov med delavci, ki gradijo herpeljsko železnico. Tam je obolelo za kolero 7 oseb med delavci, in prej, ko je prišla komisija tje, bile so uže 4 osebe mrtve. Oblastnije storile so vse potrebno, da se bolezen med železniškimi delavci in tamošnjimi prebivalci ne širi dalje — Pripoveduje se, da so bili delavci uporni zoper naredbe zdravnikov, da je nek laški delavec zdravilo zoper kolero posilil mački, in ko je ta poginila, trdili so, da zdravniki hočejo vse za kolero obolele ljudi zastrupiti. Da bi zdravnik to sumničenje ovrigel, zavžil je v pričo delavcev redno merico dotičnega zdravila, in ko so delavci videli, da zdravniku ne škoduje, dali so se prepričati, da so naredbe zdravnikov edino le obolelim v pomoč in zdravim v obrambo.

Zadnjo nedeljo v Trstu ni nihče za kolero obolel, samo eden prej obolelih je umrl, zato pa je ponedeljsko poročilo naznanilo 9 obolelih in 2 umrla, zadnje, večerajšnje poročilo pa naznanja, da so v zadnjih 24 urah obolele tri osebe, ena pa umrla za kolero.

Na Reki zahteva kolera približno tudi toliko žrtev kot v Trtu, poprek nekaj manj; zadnje poročilo se glasi: Na Reki 27. julija. V zadnjih 24 urah je tukaj za kolero obolelo šest oseb, tri pa so umrle.

Laška. — Kralj podaril je 40.000 frankov za rodbine za kolero v Benetkah umrlih, 100.000 frankov pa v ravno ta namen za druge manjše občine na Laškem.

Nemška. — Časniki ugibljejo, kaj sta se pač v kopeli Kisingen dogovorila Bismark in Kalnoky, in kaj se bo zopet v teh dneh zgovarjal Bismark z ruskim ministrom Giers-om.

Nemškemu cesarju se Gasteinska kopel dobro prilaga. S Solnograda došla je vojaška godba, ki je cesarju napravila podoknico.

Na Bavarskem še med časniki ni dognana pravda o tem, kar je princ-vladar izrekel gledé verskih razmer zadnjega časa.

Bolgarska. — Kakor se kaže, knez Aleksander zopet pripravlja nekaj izrednega. Komaj je bilo „Sobranje“ zaključeno, pa je sklical knez vse brambovce pod orožje. Ugiblje se, jeli se to zgodilo z namenom, da Bolgarsko izreče vso neodvisno, ali meri proti Srbski, ali pa sluti, da Ruska namerava kaj proti njemu in hoče s svojimi brambovci biti pripravljen tudi za take poskušnje. — Gotovo se to kmalu pojasni.

Angleška. — Gladstone ni več minister in Salisbury dobil je nalog, sestaviti novo ministerstvo, kateremu skuša utisniti znak konservativcev, v ta namen hoče izmed manj stanovitnih liberalcev 4 ministre. — Da Hartington ne vstopi v ministerstvo, je gotovo, nedognano pa je, ali in pod kakošnimi pogoji obljubi Salisbury-u podporo svoje stranke.

Žitna cena

v Ljubljani 25. julija 1886.

Hektoliter: pšenice domače 6 gold. 50 kr. — banaške 7 gold. 27 kr. — turšice 4 gold. 87 kr. — soršice 6 gold. 47 kr. — rži 4 gold. 87 kr. — ječmena 4 gold. 88 kr. — prosa 5 gold. 4 kr. — ajde 4 gold. 57 kr. — ovsa 3 gold. 25 kr. — Krompir 4 gold. 87 kr. 100 kilogramov.